



Elinkeino-, liikenne- ja  
ympäristökeskus

# Varsinaissuomalaisista ennakoitua ennen ja nyt

Ennakointiseminaari Turussa 9.4.2024

Timo Vahtonen  
4.4.2024

# Historian havinaa

- Ennakoinnin nousu ajoittui Suomen EU-liittymisen 1995 jälkeisiin aikoihin → Projektirahoitusta runsaasti tarjolla (mm. ennakointiin)
- ETI-hanke, jonka taustalla toimivat Jouni Marttinen ja Juha Pusila 1996-97
  - Loppuraportti: Ennakointitiedot tietokannaksi (Työvoiman käytön muutoksien ja koulutustarpeiden integrointi johdon tietojärjestelmään) + hankkeesta julkaistiin artikkeli myös valtakunnallisessa Työpoliittisessa aikakauskirjassa
- TE-keskus ja V-S Liitto hakivat rahoitusta pian uuteen ennakointihankkeeseen → tarkoituksena luoda organisaatioiden yhteinen V-S tutkimus- ja ennakointipalvelu (Petri Pihlavisto & Martti Koski + Pusila)
  - toimialakohtaista tietoa (nettisivuilla + käyttöliittymä yhdessä verottajan kanssa)
- Hanke poiki valtakunnallista ennakoinnin esittelyä ja verkottumista
- Alueellisesti pidettiin seminaareja ja rakennettiin ns. Tilastopiste (Työnvälitystilaston työttömyystietoa: rakenne ja kehitys kunkin työvoimatoimiston alueella)

# Palvelujärjestelmien kehittäminen työvoiman saatavuuden turvaamiseksi -hanke

- Rahoitus 2008-2013
- TE-keskus ja ELY-keskus (Timo Vahtonen ja Petri Pihlavisto)
- Hankkeen ennakointitoimenpiteitä mm.
  - Ammattibarometrin kehitystyö (yhdessä Jouni Marttisen kanssa)
  - Ammattikompassi
  - Yritysharavan maakunnallisten haastatteluiden organisointi ja purku
  - Trooli - meriteollisuuden palvelupiste (mm. Eija Erlamo ja Merja Simula)

# TKTT-haastattelut

- Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lyhyen aikajänteen ennakointikäytäntöihin kuului 2000-luvun alkuvuosista lähtien (n. 15 vuotta) **työvoima- ja koulutustarvetutkimus (TKTT)**
- TE-toimistot (sekä oppilaitokset, konsultit) haastattelivat valittujen toimialojen yrityksiä
- Tuloksia analysoitiin erikseen koolle kutsutuissa asiantuntijaraadeissa
- Prosessin tavoitteena oli tunnistaa työnantajien tarpeita, verkottaa toimialan keskeisiä toimijoita sekä lisätä TE-hallinnon tuntemusta ja ymmärrystä ko. toimialan toiminnasta ja tulevaisuuden näkymistä.
- Raadit laativat muun muassa SWOT-analyysin ja tekivät toimenpide-ehdotuksia toimialan ja yritysten kehittämiseksi.
- Kaakkois-Suomessa TKTT-haastattelut käytössä tälläkin hetkellä

# Yritysharava-haastattelut

- Kansalliseen KOTTI-projektiin (2009-2011) saatiin rahoitus ESR:stä 2009
- Hankkeessa ”haravoitiin” kolmen vuoden aikana lähes kaikki Suomen yritykset
- Haastattelut suoritettiin puhelimella ja ulkoistettiin Suomessa toimiville Call Centereille
- Haastattelut talletettiin tietokantaan, josta ne jaettiin eri maakuntiin purettavaksi excelin avulla
- Proaktiivinen palvelu, jossa haastatteluissa esiin tulleisiin palvelutarpeisiin pyrittiin vastaamaan työ- ja elinkeinohallinnon (sekä oppilaitosten) keinovalikoimalla ripeään tahtiin
- **Haravahaastatteluissa tiedusteltiin mm.**
  - Työvoiman lisäys- tai vähennystarpeita
  - Eläköitymisistä
  - Investointiaikomouksista
  - Kansainvälistymisaikomouksista
  - Koulutustarpeista
  - Kiinnostuksesta ulkomaalaistaustaisten palkkaamiseen
  - Kiinnostuksesta osatyökykyisten palkkaamiseen
  - Yrityksen kasvuodotuksista (muutama kysymys)





# Ammattikompassi



- parempaa e-tiedon hallintaa ja hyödyntämistä, hajanaisuudesta eroon
- kokemukset ennakointitiedon hyödyntämisen vaikeudesta
- Job-Skills mismatch (paljon työttömiä – silti paljon auki olevia työpaikkoja ilman osaajia)
- Idea olemassa olevien ammattiaineistojen yhdistämisestä
  - ammattibarometri
  - tehtäväkohtaisten vaatimusten louhinta työpaikkailmoituksista
- Kompakti ja helppokäyttöinen ammattitietopalvelu ilmaiseen jakeluun
- Kokonaiskuva työmarkkinatilanteesta ja –näkymistä, osaamistarpeista
- Reaaliaikaisuus, päivityksen helppous/nopeus, alhaiset kustannukset
- Linkitys muiden ammattitietojärjestelmien kanssa, asiakasnäkökulma

# Ammattikompassi

## AMMATTIKOMPASSI

### Sisäänostajat

Ostajat huolehtivat yritysten ostoista teollisuudessa, tukkukaupassa ja suurimmissa tavarataloissa. Ostajan tehtävänä on ostaa oikea määrä tavaraa oikeaan hintaan ja aikaan. Ostajat laativat ostosuunnitelmia, tekevät hintavertailuja ja käyvät neuvotteluja tavarantoimittajien kanssa. Työssä tarvitaan kaupan, toimialan ja tuotteiden tuntemusta. Ostajan on osattava tehdä itsenäisiä päätöksiä. Häneltä edellytetään neuvottelutaitoja, kielitaitoa ja laskentataitoja. (Ammattinetti)

Sourcing Manager

Hankintainsinööri

Hankintapäällikkö Sisäänostaja

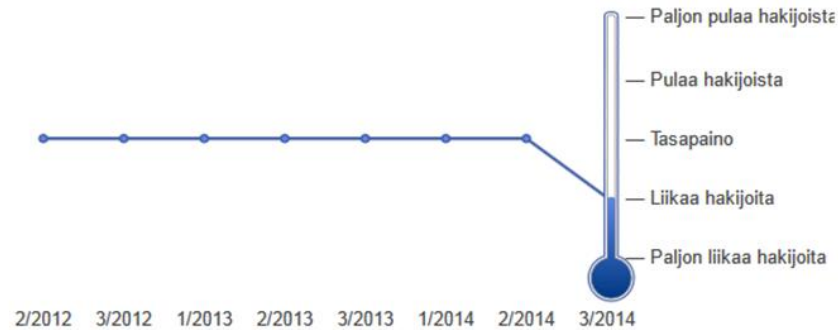
Hankinta-asiantuntija

Ostaja Ostopäällikkö

Ostoassistentti

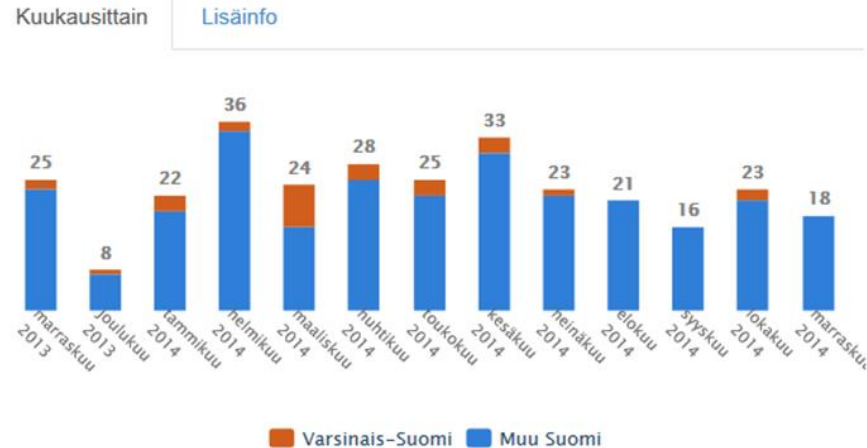
Tekninen ostaja

### Arvio työmarkkinatilanteesta



Lähde: Varsinais-Suomen Ammattibarometri

### Työpaikkailmoitukset



Lähde: [www.te-palvelut.fi](http://www.te-palvelut.fi)



# Ammattikompassi

Näytä:

3 vuotta

1 vuosi

3 kuukautta

Toimialanäkymä

## Sosiaaliset osaamiset



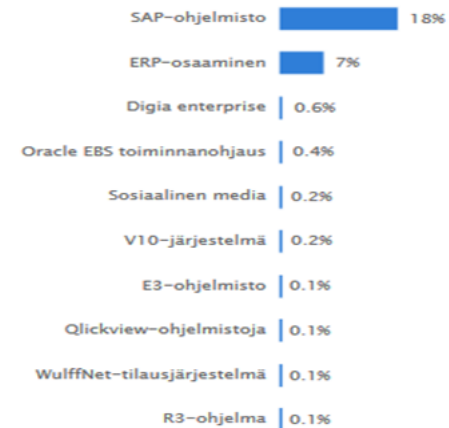
## Ammattilliset osaamiset



## Yleiset osaamiset

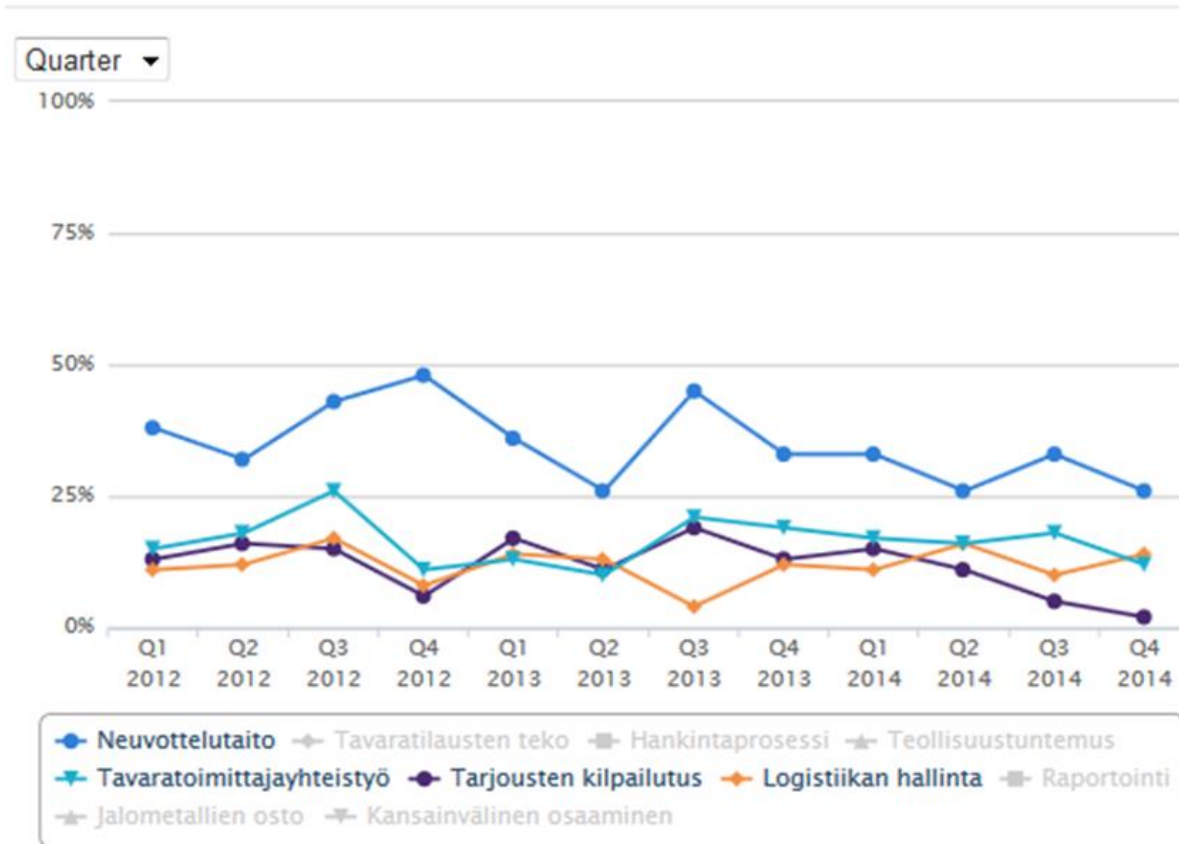


## Ohjelmat/Järjestelmät



# Ammattikompassi

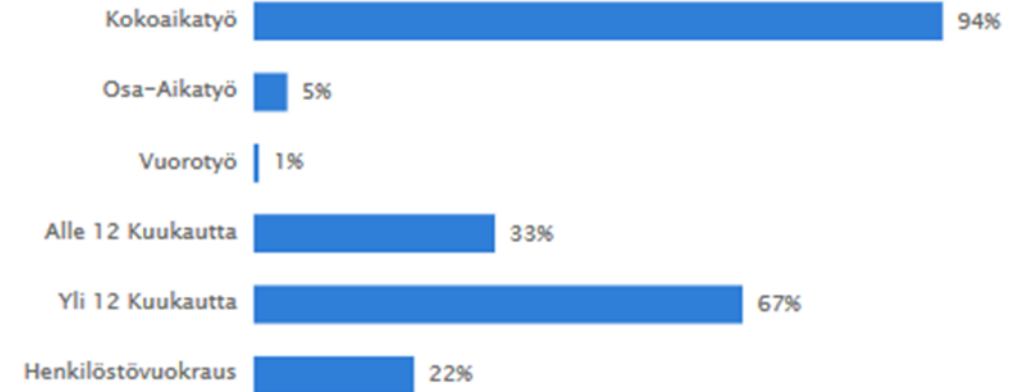
## Ammattilliset osaamiset



## Työpaikkailmoitukset

Kuukausittain

Lisäinfo



Lähde: [www.te-palvelut.fi](http://www.te-palvelut.fi)

# Ammattikompassi

3 vuotta

1 vuosi

3 kuukautta

Toimialanäkymä

## Sosiaaliset osaamiset



## Ammattilliset osaamiset



## Yleiset osaamiset

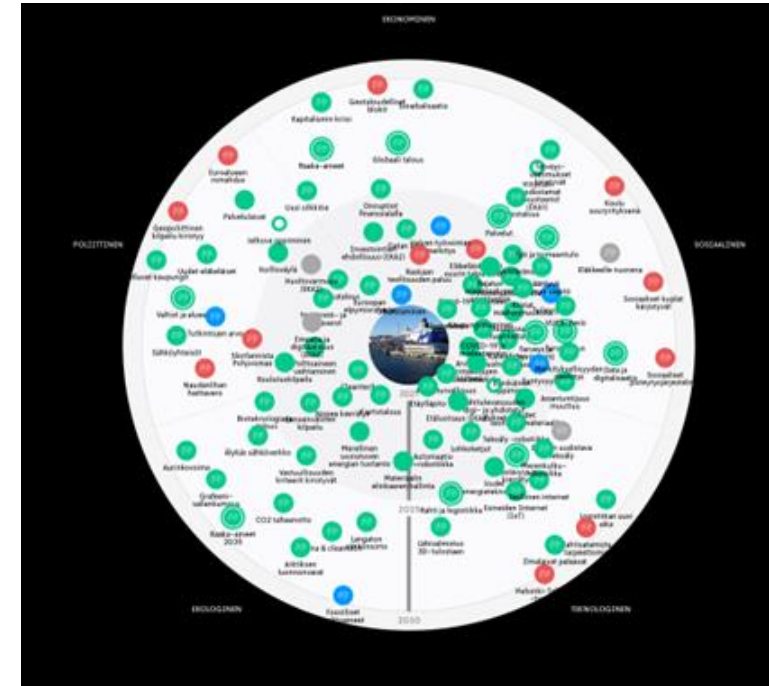


## Ohjelmat/Järjestelmät



# ennakointi akatemia.

- [www.ennakointiakatemia.fi](http://www.ennakointiakatemia.fi)
- Toiminta käynnistyi **2021**, kehitetty vuosina 2018-2020 hanke- rahoituksella
- Suora vuosibudjetti noin 25 000 euroa ja lisäksi lähes 100 asiantuntijan työtunnit
- **Tavoitteena** on vahvistaa osaamis- ja koulutustarve-ennakointia ja ennakoititiedon hyödyntämistä/soveltamista Varsinais-Suomessa sekä koulutusorganisaatioissa että laajemmin.
- **Painopiste** kärkialojen osaamisen sisällölliset ja myös määrälliset tarpeet keskipitkällä aikavälillä (10-15 vuotta).
- **Työmallina** skenaariotyö, osaamisen profiloinnit ja työvoiman tarvetarkastelu. Uutena painopisteenä temaattinen työskentely ja mm. osaamiskapeikkojen tunnistaminen.

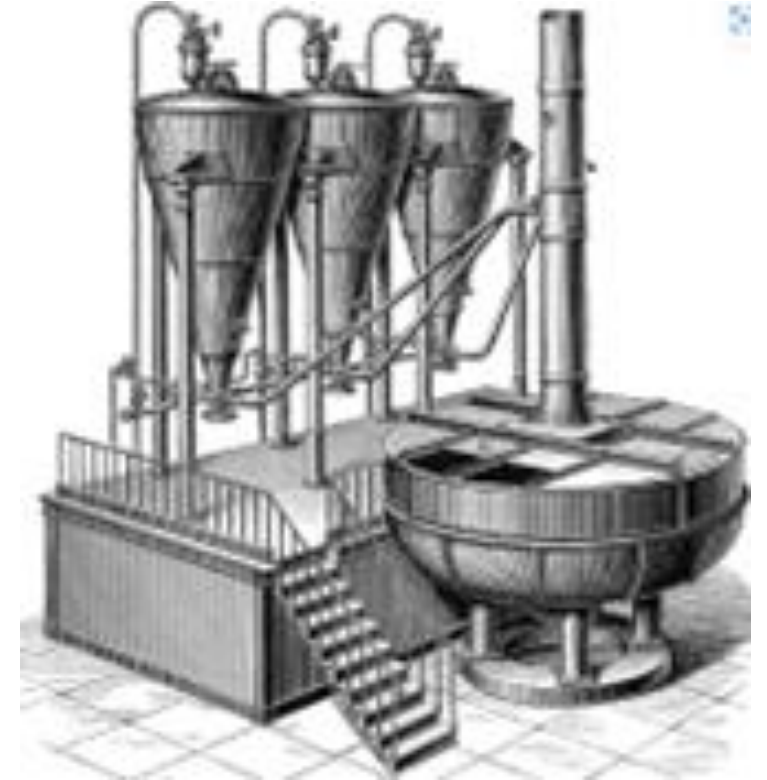


## Varsinais-Suomen osaamisen tulevaisuutta ennakoimassa

Turku | Varsinais-Suomen liitto | Turun yliopisto | Kumppanuusfoorumi | Turun ammattikorkeakoulu | [Novida](#) | Yrittäjät Varsinais-Suomi | Turun Aikuiskoulutuskeskus | [Raseko](#) | Turun kauppakamari  
Varsinais-Suomen ELY-keskus | TE-palvelut | Teknoliikakampus Turku | Terveyskampus Turku | Salon seudun koulutuskuntayhtymä | Yrityssalo Oy | Ammattiopisto [Livia](#)

# Tulevaisuustislaamo

- TY:n Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen toiminta palvelee organisaatioita, joiden tavoitteena kehittää ennakointia ja varautua muutoksiin toimintakentässä
- Tislaamotoiminnassa ollut mukana yrityksiä ja oppilaitoksia mm. Valmet Automotive, Rovio, Lähitapiola, Tredu
- Koottu myös **alueellinen verkosto**, jolla oma budjetti
- Alueellisen verkoston tarkoituksena on yhteisen tulevaisuuden hahmottamisessa → Mikä on Varsinais-Suomen toiminnallinen ydin?
- Alue-ennakoinnissa tarkastelun kohteena ovat Varsinais-Suomen kärkialat ja niiden uudistaminen → Haetaan kokonaisuuksia, jotka ohjaavat kärkialojen uudistumista
- Toiminnan kannalta keskeistä on, mitä alue-ennakointiin osallistuvat organisaatiot voivat tehdä synnyttääkseen otollisen tulevaisuuden toimintaympäristön Varsinais-Suomen menestymiselle ja miten alue-ennakointitoiminta tukee elinvoimaa sekä kärkialoja
- Ennakoinnin avulla luodaan ja ylläpidetään yhteistä tilannekuvaa sekä tuetaan päätöksentekoa



# Mitä jäänyt käteen ? – millaisin eväin eteenpäin ?

- Iso määrä uusia tuttavuuksia ja toimivia verkostoja!
- Uuden opettelu ja epävarmuuden sietämistä
- Eri tulevaisuuskuviin varautumista
- Järkevää työnjakoa eri toimijoiden kesken kansallisesti mutta varsinkin alueellisesti – rajalliset resurssit
- Mustat joutsenet nostaneet päätään viime vuosina – tuo ehkä resursseja lisää ennakointiin jatkossa?
- Pois projektiluontoisuudesta ja pyrkimys jatkuvuuteen (toki projekteillekin sijansa)
- Järkevien ennakointikokonaisuuksien yhdistelyä ja käyttäjäystävälliseen muotoon pureksittuna

